

ზ. ფალიაშვილის სახელობის თბილისის ოპერისა და ბალეტის
ლენინის ორდენის სახელმწიფო აკადემიური თეატრი
ТБИССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ОРДЕНА ЛЕНИНА
АКАДЕМИЧЕСКИЙ ТЕАТР ОПЕРЫ И БАЛЕТА
ИМЕНИ З. ПАЛИАШВИЛИ

ზ. გუნო

ფ ა უ ს ვ ი

ოპერა 3 მოქმედებად

ვალკურბიის ღამე

(ქორეოგრაფიული სცენა)

SOVLAB

პრემიერა შედგა პარიზში 1859 წლის 19 მარტს
 თბილისში პირველად დაიდგა 1865 წლის 30 იანვარს
შ. გულო

ფ ა უ ს ტ ი

თბერა 3 მოქმედებად
 ლიბრეტო **შ. ბარბიესა** და **მ. კარესი**

მოკმადი ზიკნო და მემსრულეგაენი:

- ილიენიმე (ანბანს მიხედვით) . . . . . ტორან
- ეგონი . . . . . საქ. სსრ დამსახურებული არტისტი
- ლოქტორი ფაუსტი . . . . . გ. გავუა
- ნ. გელაშვილი
- ტ. გუგუშვილი
- ი. კავსაძე
- ნ. ხომერიკი
- მეფისტოფელი . . . . . ვ. ბურჭულაძე
- საქ. სსრ დამსახურებული არტისტი
- ტ. ლაფერაშვილი
- საქ. სსრ სახალხო არტისტი
- ტ. მუშკუდიანი
- საქ. სსრ სახალხო არტისტი
- ი. შუშანია
- ტ. ჭიჭინაძე
- სსრ სახალხო არტისტი
- წ. ფალიაშვილის სახ. პრემიის ლაურეატი
- მ. ამირანაშვილი
- მ. თომაძე
- საქ. სსრ სახალხო არტისტი
- ო. კუზნეცოვა
- მ. მალაფერძეძე
- ლ. ჩარაშვილი
- ვალენტინი, ... ი. კოკოლია
- მარგარიტას ძმა . . . . . ა. შომანია
- გ. წულუკიძე

მ გ კ ნ ე ლ
 მ გ კ ნ ე ლ
 მ გ კ ნ ე ლ

ზიბელი . . . სტან 92 სსრ და მსახურებელი არტისტი
სსრ და მსახურებელი არტისტი
მ. ვაჟაძე
ა. კანკია

ვაგნერი . . . ლ. ღვედაშვილი
ა. აშირანაშვილი
ა. გოლემბიოვსკი
ნ. კავანაძე

მარტა . . . ი. ივანიშვილი
გარსევანიშვილი
ლაშკარიოვა
გ. მისაილოვა

ავი სულეზი . . . ი. ივანიშვილი
სსრ და მსახურებელი არტისტი
მურადოვა
რ. არუთინოვი
ბაბუციძე

ანგელოზი . . . ი. ივანიშვილი
სსრ და მსახურებელი არტისტი
ლოლაძე
ს. ხალათიანი

ვალსულების ლამე

(ქორეოგრაფიული სცენა)
ი. ივანიშვილი
ნ. კავანაძე

სოლის ორკესტრი ასრულებენ:

ვიოლინოზე — სსრ და მსახურებელი არტისტი მ. ვაინზბლატოვი
მ. დვარაშვილი
ფ. ფაიერი
ჩელოზე — სსრ და მსახურებელი არტისტი ლ. ნეიმანი
ს. ხოშტარია

ფლეიტაზე — ნ. ხოფერიძე
კონტრაბასზე — გ. ბერიძე
კლარინეტზე — ზ. ციციანი
ვალტორნაზე — ბ. მუჭერია
ორღანოზე — ლ. შაბანოვი

ს. ხოშტარია
ნ. კოკია
ნ. მანუჩი
ნ. შალვა

სპექტაკლის მუსიკალური ხელმძღვანელი და დირიჟორი —
საქ. სსრ ხელოვნების დამსახურებული მოღვაწე
ბ. აზმაიფარაშვილი

დამდგმელი-რეჟისორი — ჰ. ვედეკინი (გვრ)
დამდგმელი-ბალეტმეისტერი —
საქ. სსრ ხელოვნების დამსახურებული მოღვაწე
ბ. ალექსიძე

მხატვარი — საქ. სსრ ხელოვნების დამსახურებული მოღვაწე
ი. ასპურაძე
ქორმეისტერები —
საქ. სსრ ხელოვნების დამსახურებული მოღვაწე ბ. ზუნრიკიძე
საქ. სსრ დამსახურებული არტისტი ა. დანელიანი

დირიჟორი — რ. ტაპიძე
რეჟისორი — ტ. ბუხნიძე
ცეკვების დამდგმელი (I აქტი) — ი. პაპრალინი
ბალეტის რეპეტიტორი (I აქტი) — ჩ. გულიაშვილი

სპექტაკლის წამყვანი რეჟისორები — ვ. ნირვანოვა, ო. ფხაკაძე
სამხატვრო-სადადგმო ნაწილი — ა. ვდოვინი,
საქ. სსრ დამსახურებული არტისტი ა. სავჩენკო

(1978 წლის დადგმა)

Премьера «Фауста» состоялась в Париже 19 марта 1859 года
В Тбилиси опера впервые была поставлена 30 января 1865 г.

Ш. ТУНО

Ф А У С Т

Опера в 3-х действиях

Либретто Ж. Барбье и М. Карре

ДЕЙСТВУЮЩИЕ ЛИЦА И ИСПОЛНИТЕЛИ:

(по алфавиту)

Доктор Фауст	Заслуженный артист СССР А. Гагуа
	Н. Гелашвили
	Т. Гугушвили
	— И. Кавсадзе
Мефистофель	А. Хомерики
	П. Бурчуладзе
	Заслуженный артист СССР Т. Лаперашвили
	Народный артист СССР Т. Мушкудиани
	Народный артист СССР И. Шушания
	Т. Чичинадзе
Маргарита	Народная артистка СССР, лауреат премии им. З. Палиашвили М. Амиранашвили
	Народная артистка СССР О. Кузнецова
	М. Маглаперидзе
	М. Томадзе
	Л. Чарашвили
Валентин, брат Маргариты	Д. Амиранашвили
	Л. Асатиани
	— И. Коколия
	Г. Цулукидзе
	А. Шомахия

Зибель	Заслуженная артистка СССР Т. Гургенидзе
	Л. Гведашвили
	А. Канкия
	М. Эгадзе
Вальнер	А. Амиранашвили
	— А. Голембиовский
	Н. Капанадзе
	Г. Цулукидзе
Марта	Э. Гарсеванишвили

	— К. Лашкарева
	В. Михайлова
	Заслуженная артистка СССР А. Мурадова
Злые духи	— Р. Арутюнов
	— Т. Бабуцидзе
	С. Халатян
Ангел	— Е. Лоладзе

ВАЛЬПУРГИЕВА НОЧЬ

(Хореографическая сцена)

Соло в оркестре исполняют:
на скрипке — заслуженная артистка СССР М. Вайнблат
М. Даварашвили, А. Файер
на виолончели — заслуженный артист СССР Л. Нейман
М. Хоштария
на флейте — Н. Хоперия, Л. Абрамишвили
на гобое — Г. Беридзе, Г. Подрига
на кларнете — З. Цитаишвили, А. Геджадзе
на валторне — Б. Мукерия, Р. Хурцилава
на органе — Л. Шабанов, Т. Мачавариани

Музыкальный руководитель и дирижер постановки —
заслуженный деятель искусств ГССР

Г. АЗМАЙПАРАШВИЛИ

Режиссер-постановщик — **Г. ВЕДЕКИНД (ФРГ)**

Балетмейстер-постановщик —

заслуженный деятель искусств ГССР

Г. АЛЕКСИДЗЕ

Художник — заслуженный деятель искусств ГССР

И. АСКУРАВА

Хормейстеры —

заслуженный деятель искусств ГССР **Г. БУХРИКИДZE**

заслуженный артист ГССР **А. ДАНЕЛЯН**

Дирижер — **Р. ТАКИДZE**

Режиссер — **Т. БУХБИНДЕР**

Постановщик танцев (I акт) — **Ю. КАПРАЛИС**

Репетитор балета (I акт) — **Ч. Гудиашвили**

Режиссеры, ведущие спектакль — **В. Нирванова, О. Пхакадзе**

Художественно-постановочная часть — **А. Вдовин,**
заслуженная артистка ГССР **А. Савченко**

(Постановка 1978 года)

მ. გუნოს ოპერა „ფაუსტი“

ოპერა „ფაუსტი“ XIX საუკუნის ფრანგული საოპერო მუსიკის საუკეთესო ნიმუშია. კომპოზიტორმა შარლ გუნომ ოპერისათვის სიუჟეტი აიღო გოეთეს ამავე სახელწოდების ტრაგედიის პირველი ნაწილიდან, რომელსაც საფუძვლად დაედო ვერმანიაში გავრცელებული ლეგენდა დოქტორ ფაუსტის შესახებ (ლიბრეტო ე. ზარბიესა და შ. ჯარესი). გოეთესაგან განსხვავებით ოპერის სიუჟეტი ლირიკული დრამის ხასიათს ატარებს. მასში ჭარბობს არა ფილოსოფიური შეშინებების ძებნის იდეა, არამედ პირად დრამაზე აგებული სასიყვარულო გრძნობათა გამოხატვა. ლიტერატურულ პროტოტიპთან ყველაზე უფრო ახლოა მარგარიტას სახე, რომლის გამოკვეთისას კომპოზიტორმა ხაზი გაუსვა ღრმა ადამიანურ თვისებებს.

„ფაუსტის“ პრემიერა შედგა პარიზში 1859 წლის 19 მარტს „ლირიკული თეატრის“ სცენაზე. 1869 წელს პარიზის „გრანდ-ოპერის“ სცენაზე დასადგმელად გუნომ ოპერას დაუმატა საბალეტო სცენა „ვალპურგიის ღამე“. ამ ახალი რედაქციით „ფაუსტმა“ მტკიცედ აღვილი დაიმკვიდრა მსოფლიო საოპერო ლიტერატურაში.

თბილისის საოპერო სცენაზე „ფაუსტის“ დადგმას დიდი ტრადიციები აქვს. პირველად იგი თბილისში დაიდგა 1895 წლის 30 იანვარს, რეჟისორმა ჰერმან ვედდინმა (გფრ) ახალი ინტერპრეტაციით წარმოადგინა ეს ოპერა (1978 წ.). იგი მნიშვნელოვნად განსხვავდება „ფაუსტის“ ტრადიციული დადგმებისაგან. რეჟისორის ჩანაფიქრით გუნოს „ფაუსტი“ რამდენაღმე დაუახლოვდა გოეთეს ფილოსოფიურ კონცეპციას.

ოპერა „ფაუსტი“

რეჟისორი **ჰ. ვალდემარის დადგმის მიხედვით.**

ფაუსტის სახეში განსაზიერებულია ადამიანის სწრაფვა სამყაროს შეცნობისაკენ. ფაუსტისებური ადამიანი ესწრაფვის ჩაწვდეს ცხოვრების არსს, იბოვოს საშუალება სიკვდილის დაძლევისა და მარად ახალგაზრდად დაიჩვენისა.

მრავალმხრივი ცოდნისა და უღიღესი კვლევა-ძიების მიუხედავად ხახვადასულმა დოქტორმა ფაუსტმა ვერ შეძლო ამოეცნო ცხოვრების არსი, ამოეხსნა მარადიულობის შეუცნობელი ძალა. და აი ამ სწრაფვამ მარადიული სიცოცხლისა და სიჭაბუკისადმი სასოწარკვეთამდე მიიყვანა დოქტორი, იგი წყალობაში დაეცა

და დედამიწას და მზადაა შესვას საწამლავე, რომ ამით ბოლო მოუ-
ლოს გაუთავებელი ძიებით გამოწვეულ ტანჯვას. გაწამებულნი,
ამედგაცრუებული ფილოსოფოსი სატანას მოუხმობს. და აი, მის
წინ აღიარება ყოვლის გამანადგურებელი და უარყოფელი ძალა
მეფისტოფელისა და მისი ამაღლის სახით.

მეფისტოფელი პირდება ფაუსტს ყველა სურვილის აღსრულე-
ბას, პირდება მარადიულ სიჭაბუქესაც თუ იგი მას იწამებს... ფაუს-
ტი ეწაფება ეშმაკის სასმელს... და ჰოი, საოცრება! ახალგაზრდა,
უბიწო გოგონას სახით მას მოევიწიება მარადიული სიჭაბუქის
სიმბოლო, რომელიც უმაღვე ქრება.

ეშმაკისეული სასმელით იწამლება ფაუსტის მთელი არსება, მისი
სული. მეფისტოფელის ჩადოქრობით გაღვიძებული ფანტაზია მას-
ში ახალ სასაცოცხლო ძალებს აღაგზნებს. სატანისა და მისი ამა-
ლით წაქეზებული მგზნებარე ვნებით ილტვის იგი თავისი ცხოვ-
რების საიკნებო არსების საპოვნელად. მეფისტოფელი მას ერთი
თავგადასავლიდან მეორისაკენ უბიძგებს.

...დილით, ომში მიმავალი ჯარისკაცების თავაშვებული ღრეო-
ბის დროს, ფაუსტი ხედება მარგარიტას ფანტატიკურად მორწმუნე
ძმას — ვალენტინსა და მის მეგობრებს — ვაგნერსა და ზიბელს.
მორცხვ ჭაბუკს, ზიბელს გატაცებით უყვარს მარგარიტა. ომში მიმა-
ვალ ძმას მარგარიტა სამახსოვროდ ღვთისმობლის სურათს ატანს.

ვალენტინი თავის დასა და მომავალ ომზე ფიქრობს: მარგარიტამ
უნდა ილოცოს ძმისათვის, უნდა დაიცვას საკუთარი პატიოსნება,
რომ ძმის ღირსება არ შელახოს. ვალენტინს უმძიმს დის მარტოდ
დატოვება. მეგობრები პირდებიან, რომ ისინი იზრუნებენ მარგა-
რიტაზე... აქ კი მეფისტოფელი ჩაერევს საქმეში. იგი ანადგურებს
ხალხის რწმენას ღვთისადმი, რწმენას, რომ ღმერთი დაიცავს მარ-
გარიტას. ვალენტინსა და ვაგნერს სატანა სიკვდილს უწინასწარ-
მეტყველებს; ზიბელის ხელზე კი კითხულობს, რომ ყველა ყვავი-
ლი, რომლის მოწყვეტასაც კი ის დააპირებს თავისი საყვარელი
მარგარიტასათვის, უმაღვე დაჭკნება. ყველა შეაკრთო მეფისტო-
ფელის ნათქვამმა. მეფისტოფელი კი, ვითომდა აქ არაფერიაო, სიმ-
ღერას მღერის ოქროს კერპზე. თავისი უძლეველობის საჩვენებლად
იგი აბუჩად იგდებს მათ ღვინოს და „საკუთარს“ სთავაზობს. დამ-
ცინავი ღიმილით სვამს სატანა მარგარიტას სადღეგრძელოს. შეუ-
რაცხყოფილი ვალენტინი ხმალს იწიშვლებს, მაგრამ ჰოი, საოცრე-
ბავ! დაუძლეველ ვალენტინს ხმალი ხელიდან უვარდება. მეფის-

ტოფელში ყველა შეიცნობს ბოროტ სულს, ეშმაკს, რომლის დატრ-
გუნვა მხოლოდ ჯვარს შეეძლო. ხალხი მახვილებით ჯვარს ცამოსა-
ხავს, იმის იმედით, რომ ღვთის დახმარებით ისინი ცხატანას. გან-
დევნიან. მაგრამ, ვაი! ღმერთი არ არის მათთან! ერთის დარტყმით
ანადგურებს მეფისტოფელი ხალხის ცრურწმენას, ჯვრის უძლევე-
ლით გაცოცხლებული და შეშინებული ხალხი ტოვებს მოედანს.

ფაუსტი ეძებს მარგარიტას. ხალხის მხიარული მქეფისა და
ცეკვის დროს მეფისტოფელი მარგარიტას მოუხმობს. მგზნებარე
სიყვარულით შეპყრობილი ფაუსტი მასთან მივიჭრება და მფარვე-
ლობას შესთავაზებს. შეშინებული ქალიშვილი უბრუნდება და
გარბის.

მეფისტოფელს ფაუსტი მიყავს იმ წმინდა ადგილას, სადაც მარ-
გარიტა ყოველ საღამოს ლოცულობს ვალენტინის ბედნიერად დაბ-
რუნებისათვის. ისინი აქ წააწყდებიან ზიბელს, რომელიც მეფის-
ტოფელის მიერ წინასწარ მოწამლულ ყვავილებს გრეფს. ზიბელის
ხელში ყვავილები ჭკნება. ვალენტინის მსგავსად, ცისი ცეცხარზე
ლოცვით ეძებს შველას და ლოცულობს წმინდა, ბავშვური გატაცე-
ბით. და ჰოი, საოცრება! ყვავილები ყველა ცოცხლებიან. ბედ-
ნიერი ზიბელი ოცნებობს იმ წამზე როდესაც მარგარიტას ფეხქვეშ
დაუფენს ამ ყვავილებს. ფაუსტსაც სურს ყვავილები უძღვნას მარ-
გარიტას, მაგრამ მეფისტოფელმა რცის უფრო უკეთესი, ხშირად
ნაცადი ხერხი ახალგაზრდა ქალის სიყვარულის მოსაპოვებლად:

ოქრო და თვალ-მარგალიტი დაავიწყებს მარგარიტას ზიბელის თაი-
ფულებს!

მეფისტოფელი მარგარიტას ოქროთი და თვალ-მარგალიტით
აჯადოებს. მარგარიტას ფიწყდება ზიბელის ყვავილები, ვალენტინი,
რწმენა, ღმერთი და ყველაფერი ამ ქვეყნად: „ყველაფერს მივცემდი,
რომ ვიცოდე, ვინ იყო ღვთის ბატონი“ — ფიქრობს იგი. მეფის-
ტოფელი მასში ცნობისმოყვარეობასა და სიხარბეს აღვიძებს. მარ-
ქროლებული გულით, ხარბად იღებს იგი სამკაულებს მეფისტოფე-
ლისაგან. ოქროს ყელსაბამით, საყურეებითა და სამაჯურებით სა-
ტანა ოქროს ბორკილებს ადებს მარგარიტას.

მეფისტოფელს ფაუსტი მარგარიტასთან მიყავს. სამკაულების
ბრწყინვალეობით მოხიბლული და კეთლმობილი ვაცის გამოჩენით
გახარებული მარგარიტა თავს იწონებს სარკეში. იგი ამაყად მიემარ-
თება მართაყვენ სამკაულების საჩვენებლად. უფრო და უფრო მეტო-
ბელი მართა წვერტლიანი. მასაც უნდა რომ სჭაუნდეს ქეთი

კვლევები; სულ ერთია რა გზით ამიტომაცა, რომ ასე თავს ეკლებათ
- იგი მეფისტოფელს უიღბან იძულებს რომელიც თოლომის მეფის
- მაც... მამდუნებელი ზაფხულის დამისკურნელები იგი დამოკრულნი
- დღეს ტენები იტონებულნი მარგარიტა და ფაუსტი დაფიქრდა და ვიწყებას
- ეწალებიან. მეფისტოფელი რომელიც თავის ჯადოსნურ მარწმუნებ-
- ში მოაქციათ ინიჩქმად ზევალთა ვალებს მათ, რომ ბედნიერების
- ექმანლეს წამს ფაუსტი მარგარიტას გამოგლიჯოს ხელიდან. უცებ
- ცხატანის სახე მიყვარებულთა შორის ვალებს მარგარიტა ცდუ-
- ნებებს განამოეჭრევა მაგრამ უკვე გვიანდობენ იოულთა ინი
- თე მეფისტოფელმა დაწინდელს მიაღწია. სწავარულთა დატაცებულ-
- მა მარგარიტამ გონება დაკარგა, დაივიწყა ყველაფერი — მარწმუ-
- ნები მშობლები ხსოვნიან აღზრდას ბატონობებში ვალენტინი, ერთგუ-
- ნი, ზიზღი, დამერთობ და ეკლესიას დადანილი დასაქუდიო შედრ-
- სწუნებულთა მარგარიტა ფაუსტის გვერდის. მაგრამ საიღო წავიდეს?
- პიუტა მოსიძის გამოდანი დაბრუნებულნი ჯარისკაცების ცარში ფაუსტი
- ეძღა მეფისტოფელს ფაუსტს ვფარებიან. ანტიკ ინლიგაც ინლიტ
- ცეტა ვალენტინი ზიზღის განაშეიტყობს დისკანტუბდურების კომ-
- ებას. მამდებელი ვალენტინი ფაუსტს ეშვებმევა, ფაუსტი ცდი-
- ნლობს თავი ბარდოს მარგარიტას მამგრამ მეფისტოფელის წაქეზები-
- თონ და დახმარებით იგი ამარცხებს ვალენტინს. იგივეც ხე მსდელთ
- თონი მომავდავიც ფაუსტს ჯარისკაცი წყევლს თანვის დას, რომელი
- ეძღა ჩიტი მის ცხოვრებში მისი ღირსებას ყველს თავს არიდებს
- მარგარიტას; მან ჩომი, თავი მისკრთა იმთელთა ქალაქს! ცხოვრებო-
- ბრძავი ვალენტინი კვლავ საკუთარ პატივსა და დიდებას შეფიქრებთ
- დღისჯერა, რომე თავისი ფანატრიკური ტრეფნი თხეცა მისხვდება...

მეცხუნიებული ხალხი ვალენტინის ასულს ეშენდობას. თხოვს
მარგარიტა კი სემარადისოდ განიდევნა მათი წრიდან. როტპიენ
რომე მასაწარვეთილია მარგარიტა შევლას მესხისთვის სხეცას რიგი
- იძღვის მიღსლას და ნეკლესიასთან, მაგრამ ლოცვა არ შეუძლია. ეკ-
- ლესიის შემარჩენებელი ხმა უფრო ძლიერია, ვიდრე მისი მეორე
- ხმა. სხვა ყოვლის მიმტევებლისა და შემწყყნარებლისა შემეჩვე-

ნებელი ეკლესია მეფისტოფელისა და შემწყყნარებელი — მლოც-
- ველი მღვდლის სახით წარმოდგენილი, იბრძვიან მარგარიტას სუ-
- ლსათვის. მიშისაგან გაწამებული მარგარიტა ცალკვს ცხაკუთარ
- რბავს, რადგან ხსნას ვერაფერში ვერ პოულობს. მეფისტოფელი
- მიზეიმობს.
მეფისტოფელმა გაიმარჯვა იგი ცდილობს ფაუსტს დაავიწყოს
მარგარიტა სატანას ფაუსტი მიჰყავს თავის სამფლობელოში. სადაც
- ვალპურგის ღამეს ყველა ბოროტი ძალა თავის დღესასწაულს შეი-
- მობს; რომ ახალი სასიყვარულო თავგადასავლებითა გაანთავისუფ-
- ლოს იგი სინდისს ქენჯნისაგან. მაგრამ ამოდნა ფაუსტს გონები-
- დან. შორდება სასიყვარულოები. გაწამებული მარგარიტას
- სახე ადგილიდან უსხლტება მეფისტოფელს და საპყრობილემი
- პოულობს საშინელი წამებით გატანჯული მარგარიტას.
ფაუსტი სთხოვს მარგარიტას მასთან ერთად გაქცეს. მაგრამ
- მარგარიტა ვერ ცნობს მას. სულიერმა ტანჯვამ იგი ჭკუიდან შეშა-
- ლა. მეფისტოფელი აჩქარებს ფაუსტს მათ გათენებად შენდა მო-
- ასწონს გაქცევა. სატანა ცდილობს ძალით გამოგლიჯოს ფაუსტი
- მარგარიტას, რომ ყველაფრის დამამსხვრეველი ავსტრიცების უფს-
- კრულში გადასროლოს.
მარგარიტა ფაუსტის უკან თვალს მოჰკრავს ბოროტი სულს. ამ
- ბოროტმა მხერამ მარგარიტა სასიკვდილოდ შეაძრწუნა მეფისტო-
- ფელი შეიმობს. მას ჰგონია, რომ მარგარიტა და ფაუსტი, ღეთისაგან
- საბოლოოდ შერისხულნი და განკიცხულნი უკვე მთლიანად მას
- ეკუთვნიან. მაგრამ ტყუილია. ფაუსტმა და მარგარიტამ საბო-
- ლოდ შეიცნეს ბოროტი სული, აღარ გაჰყვენ მას. ზურგად ქცეეს;
- შეიგნეს, რომ სიკვდილზე უფრო ძლიერია ყოველგვარი დანაშაუ-
- ლისაგან მხსნელი. განმწმენდილი ძალა სიყვარულსა და აი, მათ,
- ცოდვებისაგან განტევებულთ, ხსნა მოუვლინა ზეცამ. მარგარიტას
- წმინდა სიყვარულმა გაუხსნა ფაუსტს ჭამდის დასული ახალი
- ცხოვრების რწმენის კარი. მარადიული სიციცხლისა და სიჭაბუკის
- რწმენით გამაქვალული ღმერთის წინაშე ახალი ცხოვრების მზა
- ვადიშალა.

მეცხუნიებული ხალხი ვალენტინის ასულს ეშენდობას. თხოვს
მარგარიტა კი სემარადისოდ განიდევნა მათი წრიდან. როტპიენ
რომე მასაწარვეთილია მარგარიტა შევლას მესხისთვის სხეცას რიგი
- იძღვის მიღსლას და ნეკლესიასთან, მაგრამ ლოცვა არ შეუძლია. ეკ-
- ლესიის შემარჩენებელი ხმა უფრო ძლიერია, ვიდრე მისი მეორე
- ხმა. სხვა ყოვლის მიმტევებლისა და შემწყყნარებლისა შემეჩვე-

ОПЕРА Ш.ГУНО «ФАУСТ»

Опера Шарля Гуно «Фауст» является лучшим образцом французского оперного искусства XIX века. Сюжетом для оперы послужила трагедия великого Гете, в основу которой легла распространенная в Германии средневековая легенда о докторе Фаусте (либретто Ж. Барбье и М. Карре).

В отличие от трагедии Гете, оперный сюжет носит характер лирической драмы, в которой преобладает не идея поиска философской истины, а личная драма человека, выраженная через чувство любви. К литературному прототипу наиболее близок лишь образ Маргариты, прекрасные человеческие черты которой так сильно подчеркнуты композитором. Премьера «Фауста» состоялась 19 марта 1859 г. в Париже на сцене «Лирического театра». В 1869 году для постановки в «Гранд-опера» композитор добавил к спектаклю балетную сцену «Вальпургиева ночь», и в этой новой редакции «Фауст» прочно обосновался в мировой оперной литературе.

Постановка «Фауста» на Тбилисской оперной сцене имеет давние традиции. В Тбилиси впервые она была осуществлена 30 января 1895 г. Режиссер Герман Ведекин (ФРГ) в постановке 1978 года представил нам новую интерпретацию оперы, которая значительно отличается от традиционных постановок и наиболее близко подходит к философским концепциям Гете.

ОПЕРА «ФАУСТ» ПО ПОСТАНОВКЕ РЕЖИССЕРА Г. ВЕДЕКИНДА

В образе Фауста изображено стремление человека к познанию окружающего мира. Люди, подобные Фаусту, пытаются познать суть жизни, найти разгадку бытия, отыскать путь к бессмертию и вечной молодости.

...Несмотря на обширные знания и долгие годы непрерывных поисков и дерзаний, старому доктору Фаусту не удалось постичь суть жизни и одолеть неведомую тайну Вечности. Неудачи в борьбе за бессмертие и вечную молодость

довели доктора до отчаяния. Он проклинает бога, землю, небо и готов принять смертельный яд, чтобы спастись от бесконечных и мучительных поисков истины. Разочарованный, измученный философ взывает к силам ада, и вот перед ним возникает всепоглощающая сила зла — Мефистофель со своей свитой.

Мефистофель обещает Фаусту выполнить все его заветные желания, дать ему и вечную молодость... но за это требует душу унего... Фауст выпивает дьявольское зелье и вдруг происходит чудо! Перед ним появляется и сразу исчезает образ прекрасной, юной девы, символ молодости и чистой красоты.

Дьявольский напиток Мефистофеля меняет всю сущность Фауста, отравляет его душу, наполняет ее низменными страстями и зажигает опнем желания. Колдовские чары наливают тело старого доктора силой и красотой молодости. Мефистофель и его свита подхватывают Фауста и ведут его от одного приключения к другому.

...Утро. На веселой пирушке солдат, идущих на войну Фауст встречается с фанатически верующим братом Маргариты, Валентином и его друзьями — Вагнером и Зибелем. Застывший юноша Зибель беззаветно влюблен в сестру друга, которая перед походом подарила брату маленькую икону божьей матери.

Валентин думает о предстоящих сражениях и о своей юной сестре: она должна молиться за брата, оберегать свою девичью честь, чтобы не запятнать его доброе имя. Валентину тяжело оставлять сестру одну, но он надеется на своих друзей и на божью помощь. Друзья обещают быть защитой Маргарите. Но тут вмешивается Мефистофель, высмеивая веру в бога, веру в то, что он будет покровительствовать Маргарите и ее близким. Он предсказывает смерть Валентину и Вагнеру, а гладая на руке Зибеля, сообщает ему, что каждый цветок, сорванный им для любимой, завянет прямо у него на глазах.

Все содрогнулись от подобного предсказания. Чтобы урядить обстановку, Мефистофель поет по силе золота и

власти над судьбами людей. Он смеется над трапезой друзей и предлагает свое вино, которое он с насмешкой пьет за Маргариту. Оскорбленный Валентин обнажает свою шпагу, но шпага выскользывает из его ослабшей руки. И тут все узнают в Мефистофеле Сатану, нечистую силу, одолеть которую можно лишь молитвами и «Святым крестом».

Все присутствующие осеняют крестным знаменем Мефистофеля, но тот смеется над их наивным суеверием. Удивленная и испуганная бессилием «Святого креста», толпа покидает площадь.

...Среди общего всеелья Фауст находит Маргариту. Он предлагает ей свои услуги и покровительство, однако, испуганная девушка убегает.

Мефистофель ведет Фауста к тем заветным местам, где Маргарита молится о счастливом возвращении своего брата. Здесь они застают Зибеля, который собирает цветы для Маргариты. Однако, цветы, отравленные сатаной, вянут в его руках. Возволнованный Зибель, обращаясь к богу, по-детски искренно, чистосердечно молится, и тут происходит чудо — цветы оживают! Счастливый Зибель мечтает о той поре, когда он сможет бросить цветы к ногам своей любимой. Фауст тоже желает собрать для Маргариты цветы, но Мефистофель знает более испытанный способ для достижения любви молодой девушки: золото и драгоценности заставят Маргариту забыть цветы Зибеля!

Мефистофель околдовывает Маргариту золотом и драгоценными камнями. Она забывает цветы Зибеля, своего брата, веру в бога и все на свете. Сатана будит в ее душе алчность. Она с бьющимся сердцем принимает драгоценные украшения от Мефистофеля. Ожерельями, сережками и браслетами Сатана опутывает золотыми цепями ее душу.

И вот Мефистофель ведет Фауста к Маргарите. Ослепленная блеском богатства, Маргарита приходит в восторг от благородного образа юного Фауста. Она вертится перед зеркалом и красуется в своих украшениях перед Мартой. Завистью наполняется душа соседки, ведь ей никогда не дарил муж подобных подарков. Она тоже желает их иметь,

иметь любой ценой и поэтому так старательно ухаживает за Мефистофелем.

Этой волшебной летней ночью Маргарита и Фауст вместе плывут по волнам любви и страсти. За ними зорко наблюдает Мефистофель, который не собирается потерять возможность творить зло. В момент наивысшего счастья Сатана, вдруг появляется между влюбленными и Маргарита, освободившись от колдовских чар, приходит в себя. Но слишком поздно! Мефистофель достиг своего.

Ослепленная любовным огнем Маргарита позабыла обо всем: о своей девичьей чести и о своем долге перед богом и людьми. В ужасе от содеянного, Маргарита убегает от Фауста. Но куда идти?!

Слышатся звуки марша. Солдаты возвращаются с войны домой. Мефистофель и Фауст скрываются.

Узнав от Зибеля о позоре своей сестры, взбешенный Валентин вступает в бой с Фаустом. Фауст старается избежать схватки, но, подбадриваемый Мефистофелем и с его же помощью, поражает Валентина.

Умирающий «Храбрый солдат» проклинает свою сестру, которая запятнала доброе имя брата. Все осуждают Маргариту. Умирая, Валентин все еще хватается за свою честь и достоинство, думая, что за свою фанатическую веру, он попадет в рай.

Здесь режиссер отступает от традиционной линии. Душа Валентина, который не простил свою сестру, не понял ее человеческую слабость, вместо рая попадает в руки ухмыляющегося Мефистофеля. Подобного рода бездушные ханжи особое удовольствие доставляли Сатане. Он с проклятием отправляет этого фанатика-моралиста на вечные муки ада.

Толпа народа молится за упокой души Валентина, а на Маргариту обрушивается всеобщее презрение.

Маргарита в отчаянии. Она просит защиту у неба, еле доползает до храма, но молиться не может... Голос проклинающий сильнее голоса всепрощающего и отпускающего грехи. Два голоса: проклинающий — в лице Мефистофеля,

прошающий — в лице молящегося священника борются за душу Маргариты.

Маргарита, доведенная до безумия страхом и горем, не видя ниоткуда помощи и участия, убивает своего ребенка. Мефистофель торжествует!

Мефистофель победил! Он стремится отдалить Фауста от Маргариты, чтобы окончательно заглушить в его душе чувство угрызения совести и повести на новые любовные приключения, Сатана ведет его в свое царство на праздник зла Вальпургиеву ночь, но перед глазами Фауста непрерывно стоит образ истерзанной душевными муками Маргариты. Он убегает от Мефистофеля и находит Маргариту в заточении.

Фауст умоляет Маргариту бежать вместе с ним, но уже поздно — от перенесенных несчастий она потеряла рассудок. Мефистофель торопит Фауста бежать, пока не рассветло. Сатана старается силой увести Фауста, чтоб вновь окунуть его в море грешных увлечений.

Маргарита замечает злорадствующий взгляд Мефистофеля, поразивший ее до смерти. Сатана крикует, он считает, что души Фауста и Маргариты, окончательно проклятые, попали в его руки, но он жестоко ошибся. Распознав коварного Мефистофеля, Фауст и Маргарита разрывают силой своей взаимной любви зловещие сети Сатаны. Они поняли, что сильнее смерти сила любви — всеобъемлющая и очищающая от всех грехов. И вот они спасены! Маргарита своей любовью очистила отравленную душу Фауста и спасла его, дала веру в жизнь, в красоту и любовь.

Цена 15 коп.

Ленинград, 1978 г. № 12/IX-1978

SOVLAV

ТАНЕЦ ДЕВУШЕК И ЮНОШЕЙ (Четверки)

Н. Абуладзе	Т. Буинглишвили
Е. Кавчинская	В. Волобуев
Р. Кронина	Н. Гумберидзе
И. Кузнецова	А. Константинов
К. Лоладзе	Л. Мерабов
О. Меняйленко	В. Присяжнюк
Т. Рывкина	В. Терехин
Т. Падалко	
М. Пхакадзе	
Т. Цикаридзе	

ТАНЕЦ ВАКХАНОК:

В. Бычина	Т. Меликова
Г. Галанина	К. Моцонелидзе
Н. Годзиашвили	М. Надарая
Т. Джеджелава	А. Половикова
Н. Джирашвили	Н. Султанишвили
Н. Долидзе	В. Татаринцева
М. Кравцова	М. Толмачева
Р. Кронина	И. Файф
Г. Ломидзе, И. Меладзе	и артисты балета

Музыкальный руководитель постановки и дирижер — заслуженный деятель искусств ГССР

Г. АЗМАЙПАРАШВИЛИ

Постановка заслуженного деятеля искусств ГССР

Г. АЛЕКСИДЗЕ

Художник — заслуженный деятель искусств ГССР

И. АСКУРАВА

Дирижер — **Р. ТАКИДЗЕ**

Репетитор балета — заслуженная артистка ГССР

А. ЦЕРЕТЕЛИ

Режиссеры, ведущие спектакль —

заслуженная артистка ГССР **Р. Арутюнова**

заслуженный артист ГССР **С. Горский**

Художественно-постановочная часть — **А. Вдовин**

заслуженная артистка ГССР **А. Савченко**

(Постановка 1978 года)

შ. გუნდი

ვალკურბიის ღამე

(ქორეოგრაფიული სცენა)

მოკმედი პირნი და შემსრულებელნი:

(ანბანის მიხედვით)

ბახუსი	ო. ბერიძე
	ნ. მაღალაშვილი
	ს. ტერეშჩენკო
ბაკქელი ქალი	ა. აბესაძე
	ი. დანელია
	ვ. ლაფერაშვილი
	ლ. ჩხიკვიშვილი
ორი სატირი	ა. ბოდილოვი
	მ. ბუთსუზი
	ა. კონსტანტინოვი
	ვ. ტერიონი
	დ. ცხვედიანი
ნიმფები	ვ. ამალობედი, ი. დანელია
	ე. კაგჩინსკაია, ტ. კოზულინა
	რ. კრონინა, მ. ლოლაძე,
	ქ. ლოლაძე, ლ. ლომავა,
	ტ. რიგვინა, ტ. პაღალკო,
	ო. მენაილენკო, ლ. ყიფშიძე,
	ნ. ყუფუნია

წყვილ ქალ-ვაჟთა ცეკვა

— ო. არინინა	— გ. ბარკოვსკი
მ. ნადარაია	— ვ. ბახტაძე
მ. ნემსიწვერიძე	თ. დოლიძე
ლ. ოშიაძე	ვ. ტერიონი
— ქ. ჯაფარიძე	
თ. ჭეჭელავა	

